

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2010

σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης

(2010/410/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2,

τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Συνθήκη προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος και τις συντονίζουν στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέπτυξε και έδωσε σε εφαρμογή μέσα συντονισμού των πολιτικών για τη δημοσιονομική πολιτική (το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης) και τις μακροδιαρθρωτικές πολιτικές.
- (2) Η Συνθήκη προβλέπει ότι το Συμβούλιο εκδίδει τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών για την καθοδήγηση των κρατών μελών όσον αφορά τις πολιτικές τους.
- (3) Η στρατηγική της Λισαβόνας, η οποία δρομολογήθηκε το 2000, στηριζόταν στην αναγνώριση της ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αυξήσει την απασχόληση, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητά της, ενισχύοντας συγχρόνως την κοινωνική συνοχή παρά τον παγκόσμιο ανταγωνισμό, την τεχνολογική αλλαγή και τη γήρανση του πληθυσμού. Η στρατηγική της Λισαβόνας επαναδρομολογήθηκε το 2005, έπειτα από ενδιάμεση επανεξέταση που έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στη μεγέθυνση και στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης.
- (4) Η στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση συνέβαλε στην επίτευξη συναίνεσης όσον αφορά τη γενική κατεύθυνση των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, το Συμβούλιο θέσπισε το 2005 ⁽¹⁾ και αναθεώρησε το 2008 ⁽²⁾ τους γενικούς προσανατολισμούς για τις οικονομικές πολιτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση. Οι 24 κατευθυντήριες γραμμές έδωσαν τα θεμέλια για τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και παρουσιάζουν τις βασικές προτεραιότητες για την Ένωση, ως σύνολο, όσον αφορά τις μακροοικονομικές και μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις καθώς και τις μεταρ-

ρυθμίσεις στις αγορές εργασίας. Ωστόσο, η εμπειρία έδειξε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν έδωσαν αρκετά σαφείς προτεραιότητες και ότι θα έπρεπε να υπάρχουν ισχυρότεροι δεσμοί μεταξύ τους. Αυτό περιορίσε τον αντίκτυπό τους στον σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών.

- (5) Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση που άρχισε το 2008 οδήγησε σε σημαντικές απώλειες θέσεων απασχόλησης και μείωση της δυναμικής παραγωγής με αποτέλεσμα τη δραματική επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών. Ωστόσο, το ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας ⁽³⁾ βοήθησε τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την κρίση, εν μέρει μέσω συντονισμένης δημοσιονομικής τόνωσης, ενώ το ευρώ παρέσχε ένα σταθερό στοιχείο μακροοικονομικής σταθερότητας. Συνεπώς, η κρίση έδειξε ότι ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών σε ενωσιακό επίπεδο μπορεί να αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα εάν ενισχυθεί και καταστεί αποτελεσματικός. Η κρίση κατέδειξε επίσης τη στενή αλληλεξάρτηση των οικονομιών των κρατών μελών και των αγορών εργασίας.
- (6) Η Επιτροπή πρότεινε να καταρτισθεί μια νέα στρατηγική για την επόμενη δεκαετία, η στρατηγική «Ευρώπη 2020» ⁽⁴⁾, που θα επιτρέψει στην Ένωση να εξέλθει ισχυρότερη από την κρίση και να στρέψει την οικονομία της προς μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Πέντε πρωταρχικοί στόχοι, που περιγράφονται στις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές, αποτελούν κοινούς στόχους που καθοδηγούν τις ενέργειες των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αρχικές τους θέσεις και τις εθνικές τους συνθήκες, και εκείνες της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη των εθνικών στόχων και την εξάλειψη των εμποδίων που αναχαιτίζουν την ανάπτυξη.
- (7) Στο πλαίσιο ολοκληρωμένων «στρατηγικών εξόδου» από την οικονομική κρίση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν φιλόδοξα προγράμματα μεταρρυθμίσεων για την εξασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τη μείωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και την ενίσχυση των επιδόσεων της αγοράς εργασίας. Τα προσωρινά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της κρίσης θα πρέπει να αρθούν με ενδεδειγμένο και συντονισμένο τρόπο όταν διασφαλισθεί η ανάκαμψη. Η απόσυρση των δημοσιονομικών κινήτρων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί και να συντονίζεται μέσα στο πλαίσιο του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

⁽¹⁾ COM(2005) 141.⁽²⁾ COM(2007) 803.⁽³⁾ COM(2009) 615 της 19ης Νοεμβρίου 2009.⁽⁴⁾ COM(2010) 2020 της 3ης Μαρτίου 2010.

- (8) Στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στην «έξυπνη ανάπτυξη», δηλαδή σε ανάπτυξη που στηρίζεται στη γνώση και την καινοτομία. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην ποιοτική βελτίωση της εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας σε όλους πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην αύξηση των επιδόσεων της έρευνας και των επιχειρήσεων και στην ακόμα μεγαλύτερη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου, με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας και της διάδοσης των γνώσεων σε όλη την Ένωση. Θα πρέπει να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα και να μετατρέψουν τις δημιουργικές ιδέες σε καινοτόμα προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες ικανές να παράγουν μεγέθυνση, ποιοτικές θέσεις απασχόλησης, εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες κοινωνικές προκλήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, καθοριστική σημασία έχει η πλήρης αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.
- (9) Οι πολιτικές της Ένωσης και των κρατών μελών θα πρέπει, μεταξύ άλλων και μέσω των μεταρρυθμιστικών τους προγραμμάτων, να προσβλέπουν στην «αιετόφορο ανάπτυξη». Αιετόφορος ανάπτυξη σημαίνει αποσύνδεση της οικονομικής μεγέθυνσης από τη χρήση πόρων, οικοδόμηση μιας οικονομίας βιώσιμης και ανταγωνιστικής στην οποία η ενέργεια και οι πόροι θα χρησιμοποιούνται αποδοτικά, καθώς και δίκαιη κατανομή του κόστους και των ωφελειών και αξιοποίηση του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στον αγώνα δρόμου για την ανάπτυξη νέων διαδικασιών και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων τεχνολογιών. Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να εφαρμόσουν τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αποδοτική χρήση των πόρων, γεγονός που θα συντελέσει επίσης στην αποφυγή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και της απώλειας βιοποικιλότητας. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, να τονώσουν τη δημιουργία «πράσινων» θέσεων απασχόλησης και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να εκσυγχρονίσουν τη βιομηχανική τους βάση.
- (10) Οι πολιτικές της Ένωσης και τα προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών θα πρέπει, τέλος, να αποσκοπούν επίσης στην επίτευξη «ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς». Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς σημαίνει την οικοδόμηση μιας συνεκτικής κοινωνίας οι πολίτες της οποίας μπορούν να προβλέπουν και να διαχειρίζονται τις αλλαγές και, επομένως, να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία και στην οικονομία. Συνεπώς, οι μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζουν πρόσβαση και ευκαιρίες σε όλους, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, μειώνοντας έτσι τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με την κατάργηση των εμποδίων στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις γυναίκες, τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, τους νέους, τα άτομα με αναπηρία και τους νόμιμους μετανάστες.
- Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης φθάνουν σε όλους τους πολίτες και σε όλες τις περιφέρειες. Κατά συνέπεια, στο επίκεντρο των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων των κρατών μελών θα πρέπει να βρίσκεται η εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών εργασίας μέσω επενδύσεων σε επιτυχείς αναπροσανατολισμούς, της ανάπτυξης κατάλληλων δεξιοτήτων, της βελτίωσης της ποιότητας της εργασίας και της καταπολέμησης του κατακερματισμού, της διαρθρωτικής ανεργίας και της αεργίας και, συγχρόνως, η εξασφάλιση κατάλληλης και βιώσιμης κοινωνικής προστασίας και ενεργής ένταξης με σκοπό τη μείωση της φτώχειας, ενώ συγχρόνως θα τηρείται η συμφωνηθείσα δημοσιονομική εξυγίανση.
- (11) Ένα άλλο βασικό στοιχείο είναι ότι τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να βελτιώσουν ακόμη περισσότερο το κανονιστικό τους πλαίσιο, ιδίως όσον αφορά τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Ενισχύοντας τα μέσα «έξυπνων ρυθμίσεων», τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η νομοθεσία είναι ακριβής και αναλογική, ότι επανεξετάζεται τακτικά και ότι δεν δημιουργεί περιττές επιβαρύνσεις. Η επίτευξη των στόχων για τη μείωση του διοικητικού φόρτου εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα.
- (12) Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις της Ένωσης και των κρατών μελών μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης εάν ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης στην παγκόσμια οικονομία, διανοίγουν νέες ευκαιρίες για τους εξαγωγείς της Ευρώπης και εξασφαλίζουν ανταγωνιστική πρόσβαση σε εισαγωγές ζωτικής σημασίας. Συνεπώς, οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις τους στην εξωτερική ανταγωνιστικότητα για την τόνωση της ανάπτυξης στην Ευρώπη και της συμμετοχής της σε ανοικτές και δίκαιες αγορές σε παγκόσμιο επίπεδο.
- (13) Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα πρέπει να συνοδεύεται από μια ολοκληρωμένη σειρά ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών, τις οποίες τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να εφαρμόζουν πλήρως και με τον ίδιο ρυθμό, ώστε οι συντονισμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις να αποφέρουν τα αναμενόμενα θετικά δευτερογενή αποτελέσματα και οι ευρωπαϊκές πολιτικές να συμβάλλουν περισσότερο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές αρχικές θέσεις.
- (14) Ενώ οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στα κράτη μέλη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συνεργασία με όλες τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, με τη στενή σύνδεση των κοινοβουλίων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην εκπόνηση των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, στην εφαρμογή τους και στη γενικότερη προβολή της στρατηγικής.
- (15) Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» συνοδεύεται από μια μικρότερη δέσμη κατευθυντήριων γραμμών, που αντικαθιστούν την προηγούμενη δέσμη των 24 και αντιμετωπίζουν με συνεκτικό τρόπο την απασχόληση και τα γενικά θέματα οικονομικής πολιτικής. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Ένωσης, που προσαρτώνται στην παρούσα σύσταση, συνδέονται αναπόσπαστα με τις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης. Από κοινού, αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρώπη 2020».

- (16) Αυτές οι νέες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές είναι σύμφωνες προς τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Παρέχουν ακριβή καθοδήγηση στα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των εθνικών τους προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, αντανακλώντας την αλληλεξάρτηση και την εναρμόνισή τους με το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα αποτελέσουν τη βάση για όλες τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει στα κράτη μέλη ή, στην περίπτωση των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών, για τις προειδοποιήσεις που μπορεί να απευθύνει η Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών στις περιπτώσεις που η συνέχεια που δίνεται σε ειδικές κατά χώρα συστάσεις είναι ανεπαρκής.
- (17) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να παραμείνουν αμετάβλητες μέχρι το 2014, ώστε να εξασφαλισθεί η εστίαση στην εφαρμογή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

- 1) Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη στις οικονομικές τους πολιτικές τις κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα.
- 2) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκπονούν εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων τα οποία να συνάδουν προς τους στόχους που ορίζονται στις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρώπη 2020».

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2010.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. REYNOLDERS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης

Κατευθυντήρια γραμμή 1: Εξασφάλιση της ποιότητας και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν αυστηρά στρατηγικές δημοσιονομικής εξυγίανσης στο πλαίσιο του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), και ιδίως τις συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, και/ή σε μνημόνια συμφωνίας, στην περίπτωση στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτύχουν την εξυγίανση σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου και να ανταποκρίθουν στους μεσοπρόθεσμους στόχους τους σύμφωνα με το ΣΣΑ. Με την επιφύλαξη του νομικού πλαισίου του ΣΣΑ, αυτό σημαίνει για τα περισσότερα κράτη μέλη εξυγίανση που θα υπερβαίνει κατά πολύ το ποσοστό αναφοράς του 0,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) ετησίως σε διαρθρωτικούς όρους, έως ότου τα ποσοστά του χρέους σημειώσουν σταθερή πτωτική πορεία. Η δημοσιονομική εξυγίανση θα πρέπει να αρχίσει το 2011 το αργότερο, νωρίτερα δε σε ορισμένα κράτη μέλη στα οποία τούτο επιτρέπεται από την οικονομική κατάσταση, εφόσον οι προβλέψεις της Επιτροπής εξακολουθούν να δείχνουν ότι η ανάκαμψη ενισχύεται και καθίσταται αυτοτροφοδοτούμενη.

Κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή των στρατηγικών δημοσιονομικής εξυγίανσης, οι στρατηγικές θα πρέπει να εστιάζονται στον περιορισμό των δαπανών και να δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δαπανών που προωθούν την ανάπτυξη, όπως η εκπαίδευση, οι δεξιότητες και η απασχολησιμότητα, η έρευνα και ανάπτυξη (E&A) και η καινοτομία καθώς και οι επενδύσεις σε δίκτυα με θετική επίδραση στην παραγωγικότητα, όπως παραδείγματος χάριν το διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων, οι διασυνδέσεις και οι υποδομές ενέργειας και μεταφορών. Οσάκις οι φόροι πρέπει ενδεχομένως να αυξηθούν, τούτο θα πρέπει να γίνει, στο μέτρο του δυνατού, σε συνδυασμό με μέτρα που θα καθιστούν τα φορολογικά συστήματα πιο φιλικά προς την απασχόληση, το περιβάλλον και την ανάπτυξη, μετατοπίζοντας παραδείγματος χάριν τη φορολογική επιβάρυνση σε επιζήμιες για το περιβάλλον δραστηριότητες. Τα συστήματα φορολογίας και παροχών θα πρέπει να παρέχουν περισσότερα κίνητρα ώστε η εργασία να ανταμειβεται.

Περαιτέρω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια, να βελτιώσουν την ποιότητα των δημόσιων δαπανών και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, επιδιώκοντας ιδίως την αποφασιστική μείωση του χρέους, τη μεταρρύθμιση των δημόσιων δαπανών που σχετίζονται με τη δημογραφική γήρανση, όπως οι δαπάνες για την υγεία και τις συντάξεις, και οι πολιτικές να συντελούν στην αύξηση της απασχόλησης και της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι δημόσιες δαπάνες που σχετίζονται με τη δημογραφική γήρανση και τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας είναι οικονομικά βιώσιμα.

Η δημοσιονομική αποτελεσματικότητα και η ποιότητα των δημόσιων οικονομικών είναι επίσης σημαντικά στοιχεία στο επίπεδο της Ένωσης.

Κατευθυντήρια γραμμή 2: Αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν τις δυσβάστακτες μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες οφείλονται κυρίως στην εξέλιξη των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών, στις αγορές περιουσιακών στοιχείων και στους ισολογισμούς των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη με μεγάλες ανισορροπίες στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών οφειλόμενες σε μακρόχρονη έλλειψη ανταγωνιστικότητας ή σε άλλους λόγους θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τα βαδύτερα αίτια με τη λήψη μέτρων όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική, την εξέλιξη των μισθών, τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένης της ροής κεφαλαίων για την τόνωση της παραγωγικότητας), τις αγορές εργασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση ή οιοδήποτε άλλον σχετικό τομέα πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν τα σωστά πλαίσια συνθηκών για τα συστήματα διαπραγμάτευσης των μισθών και την εξέλιξη του κόστους εργασίας, που θα εξυπηρετούν τη σταθερότητα των τιμών, την εξέλιξη της παραγωγικότητας μεσοπρόθεσμα και την ανάγκη μείωσης των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Οσάκις ενδείκνυται, η κατάλληλη διαμόρφωση των μισθών στον δημόσιο τομέα θα πρέπει να θεωρείται ως σημαντική ένδειξη που θα διασφαλίζει τη συγκράτηση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και θα συνάδει με την ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Η θέσπιση πλαισίων για τους μισθούς, συμπεριλαμβανομένων των κατώτατων μισθών, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές ως προς τις δεξιότητες και τις συνθήκες της τοπικής αγοράς εργασίας και να ανταποκρίνεται στις σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τις οικονομικές επιδόσεις ανά περιοχή, τομείς και εταιρείες εντός μιας δεδομένης χώρας. Σε αυτή τη συνάρτηση, οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο. Τα κράτη μέλη με μεγάλα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να επιδιώκουν τη λήψη μέτρων τα οποία θα αποσκοπούν στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα ευνοούν τις δυνατότητες μεγέθυνσης, τώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εγχώρια ζήτηση. Η αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, συν τοις άλλους μεταξύ των κρατών μελών, αναμένεται επίσης να συμβάλει στην επίτευξη οικονομικής συνοχής.

Κατευθυντήρια γραμμή 3: Μείωση των ανισορροπιών στη ζώνη του ευρώ

Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να εκλαμβάνουν τις μεγάλες και επίμονες αποκλίσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και τις μακροοικονομικές ανισορροπίες ως ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος και να λαμβάνουν επείγοντα μέτρα για τη μείωση των ανισορροπιών, οσάκις απαιτείται. Πρέπει να αναληφθεί δράση σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, όμως η φύση, η σπουδαιότητα και ο επείγων χαρακτήρας των προκλήσεων για τις πολιτικές διαφέρουν σημαντικά ανάλογα με τη χώρα. Δεδομένου του ευαισθητού χαρακτήρα και της έκτασης της απαιτούμενης προσαρμογής, η ανάγκη για δράση πολιτικής είναι ιδιαίτερα πιεστική στα κράτη μέλη που παρουσιάζουν σταθερά μεγάλα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών και σημαντικές

απώλειες ανταγωνιστικότητας. Θα πρέπει να επιτύχουν μια σημαντική και μόνιμη μείωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών. Τα εν λόγω κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει επίσης να επιδιώξουν τη μείωση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις όσον αφορά την παραγωγικότητα σε περιφερειακό, τομεακό και εταιρικό επίπεδο και να ενισχύσουν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ με μεγάλα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να επιδιώξουν τη λήψη μέτρων που θα αποσκοπούν στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα ευνοούν τις δυνατότητες μεγέθυνσης, τονώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εγχώρια ζήτηση. Ομοίως, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση κάθε μορφής μακροοικονομικής ανισορροπίας, όπως η υπερβολική συσσώρευση ιδιωτικού χρέους και η απόκλιση των ποσοστών πληθωρισμού. Θα πρέπει να αρθούν τα θεσμικά εμπόδια για ευέλικτες προσαρμογές των τιμών και των μισθών στις συνθήκες της αγοράς. Οι μακροοικονομικές ανισορροπίες θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά από το Eurogroup, το οποίο θα προτείνει διορθωτικά μέτρα, όταν απαιτείται.

Κατευθυντήρια γραμμή 4: Βελτιστοποίηση της στήριξης για E&A και καινοτομία, ενίσχυση του τριγώνου της γνώσης και ενεργοποίηση του δυναμικού της ψηφιακής οικονομίας

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάσουν τα εθνικά (και περιφερειακά) συστήματα E&A και καινοτομίας, εξασφαλίζοντας ένα κατάλληλο και αποτελεσματικό πλαίσιο συνθηκών για δημόσιες επενδύσεις στο πλαίσιο των στρατηγικών δημοσιονομικής εξυγίανσης βάσει του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (κατευθυντήρια γραμμή 1) και να τα προσανατολίσουν προς μεγαλύτερη μεγέθυνση, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα ενδεχόμενες μειζόνες κοινωνικές προκλήσεις (όπως η ενέργεια, η αποδοτικότητα στη χρήση των πόρων, η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, η κοινωνική και εδαφική συνοχή, η γήρανση του πληθυσμού, η υγεία και η ασφάλεια) κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Ειδικότερα, οι δημόσιες επενδύσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως μοχλός για την ιδιωτική χρηματοδότηση της E&A. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να προωθούν την αριστεία και την έξυπνη εξειδίκευση, να ενισχύουν την επιστημονική αξιοπιστία των μελετών, τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και του τριτογενούς τομέα, τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και διεθνώς, και να εξασφαλίζουν τη δημιουργία υποδομών και δικτύων που προωθούν τη διάδοση των γνώσεων. Η διακυβέρνηση των ερευνητικών ιδρυμάτων να πρέπει να βελτιωθεί κατά τρόπον ώστε τα εθνικά ερευνητικά συστήματα να καταστούν οικονομικά αποδοτικότερα και παραγωγικότερα. Για τον σκοπό αυτόν, να πρέπει να εκσυγχρονισθεί η πανεπιστημιακή έρευνα, να αναπτυχθούν και να καταστούν προσβάσιμες οι υποδομές παγκόσμιας εμβέλειας και να προωθηθούν οι ελκυστικές σταδιοδρομίες και η κινητικότητα των ερευνητών και των φοιτητών. Τα καθεστώτα χρηματοδότησης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων θα πρέπει να προσαρμοσθούν και να απλουστευθούν, ώστε να διευκολύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία, τη μεταβίβαση γνώσης και τον αξιοκρατικό ανταγωνισμό, οσάκις ενδείκνυται, στηριζόμενα σε συνέργειες και αποκτώντας μεγαλύτερη αξία.

Οι πολιτικές των κρατών μελών για την E&A και την καινοτομία θα πρέπει να ανταποκρίνονται άμεσα στις εθνικές ευκαιρίες και να αντιμετωπίζουν τις εθνικές προκλήσεις και να λαμβάνουν υπόψη το ενωσιακό πλαίσιο προκειμένου να αυξήσουν τις ευκαιρίες συγκέντρωσης δημόσιων και ιδιωτικών πόρων σε τομείς με προστιθέμενη αξία για την Ένωση, εκμεταλλευόμενες τις συνέργειες με πόρους της Ένωσης ώστε να επιτυγχάνουν επαρκή μεγέθη και να αποφεύγουν τον κατακερματισμό. Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να εντάξουν την καινοτομία σε όλες τις σχετικές πολιτικές και να προωθούν την καινοτομία υπό την ευρεία έννοια (συμπεριλαμβανομένης της μη τεχνολογικής καινοτομίας). Για να προωθούν τις ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να βελτιώσουν το πλαίσιο των συνθηκών — ιδίως όσον αφορά το επιχειρηματικό περιβάλλον, τις ανταγωνιστικές και ανοικτές αγορές και τις μεγάλες οικονομικές δυνατότητες του πολιτιστικού και καλλιτεχνικού κλάδου —, να συνδυάζουν, όπως ενδείκνυται, οικονομικά αποδοτικά φορολογικά κίνητρα, συναρτήσει των περιθωρίων δημοσιονομικών ελιγμών κάθε κράτους μέλους, και άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα με μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην ιδιωτική χρηματοδότηση (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών κεφαλαίων) και να απλουστεύουν την πρόσβαση των ΜΜΕ, να τονώσουν τη ζήτηση, ιδιαίτερα στον τομέα της οικολογικής καινοτομίας (οσάκις ενδείκνυται μέσω «πράσινων» δημόσιων συμβάσεων και διαλειτουργικών προτύπων), να προωθούν φιλικές προς την καινοτομία αγορές και ρυθμίσεις και να παρέχουν αποδοτική, προσιτή και αποτελεσματική προστασία και διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι τρεις πλευρές του τριγώνου (εκπαίδευση-έρευνα-καινοτομία) θα πρέπει να αλληλοστηρίζονται και να αλληλοσυμπληρώνονται. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 8 και 9, τα κράτη μέλη θα εφοδιάζουν τα άτομα με ευρύ φάσμα δεξιοτήτων απαραίτητων για την καινοτομία σε όλες τις μορφές της, συμπεριλαμβανομένης της οικολογικής καινοτομίας, και θα πρέπει να διασφαλίζουν επαρκή προσφορά πτυχιούχων από τους κλάδους των φυσικών επιστημών, των μαθηματικών και της τεχνολογίας.

Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να δημιουργήσουν το κατάλληλο πλαίσιο συνθηκών για την ταχεία ανάπτυξη μιας ψηφιακής ενιαίας αγοράς που θα παρέχει ευρεία πρόσβαση με απευθείας σύνδεση σε περιεχόμενα και υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν τη διάδοση και την ανάπτυξη του διαδικτύου υψηλής ταχύτητας, που αποτελεί βασικό μέσο για την πρόσβαση στη γνώση και τη συμμετοχή στη δημιουργία της. Η δημόσια χρηματοδότηση θα πρέπει να είναι οικονομικά αποδοτική και να στοχεύει στην αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς. Οι πολιτικές θα πρέπει να σέβονται την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν τη μείωση του κόστους για την εγκατάσταση του δικτύου, ενισχύοντας κατά κύριο λόγο τον συντονισμό των δημόσιων έργων. Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να προωθούν την ανάπτυξη και τη χρήση σύγχρονων υπηρεσιών, προσβάσιμων σε απευθείας σύνδεση, και να αναπτύξουν περαιτέρω, μεταξύ άλλων, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την ηλεκτρονική υπογραφή, την ηλεκτρονική ταυτότητα και την ηλεκτρονική πληρωμή· να υποστηρίξουν την ενεργό συμμετοχή στην ψηφιακή κοινωνία, ιδίως με την προώθηση της πρόσβασης σε πολιτιστικό περιεχόμενο και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και της ψηφιακής μόρφωσης· να προαγάγουν ένα κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης.

Ο πρωταρχικός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τον οποίο τα κράτη μέλη θα καθορίσουν τους εθνικούς τους στόχους, είναι η βελτίωση των συνθηκών για την έρευνα και την ανάπτυξη, αποσκοπώντας ιδίως τα συνδυασμένα επίπεδα των δημόσιων και των ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα αυτό να φτάσουν στο 3 % του ΑΕγχΠ μέχρι το 2020. Η Επιτροπή θα εκπονήσει δείκτη που θα απεικονίζει την ένταση της E&A και της καινοτομίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 5: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη χρήση των πόρων και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για να προωθήσουν την αποσύνδεση της οικονομικής μεγέθυνσης από τη χρήση των πόρων, μετατρέποντας τις περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες για ανάπτυξη και χρησιμοποίηση αποτελεσματικότερα τους φυσικούς τους πόρους, γεγονός που συντελεί επίσης στην αποφυγή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και στην εξασφάλιση της βιοποικιλότητας. Για να επιτύχουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα σε ένα πλαίσιο ολοένα μεγαλύτερων περιορισμών παγκοσμίως όσον αφορά τις εκπομπές άνθρακα και τη χρήση πόρων, θα πρέπει να υλοποιήσουν τις απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη δημιουργία νέων ευκαιριών για τις επιχειρήσεις και την απασχόληση. Η Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλλουν περαιτέρω προσπάθειες για να επιταχύνουν τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και απόλυτα λειτουργικής εσωτερικής αγοράς ενέργειας που θα καθιστά δυνατή την ανεμπόδιστη ροή αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές και να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν ευρέως μέσα που βασίζονται στην αγορά και τα οποία υποστηρίζουν την αρχή της εσωτερικευσης του εξωτερικού κόστους, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας, καθώς και άλλα αποτελεσματικά μέσα στήριξης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών και την καλύτερη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, να στηρίζουν την αειφόρο ανάπτυξη και απασχόληση και την αποδοτικότητα στη χρήση των πόρων με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, να δίδουν κίνητρα για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών ανθεκτικών στις κλιματικές συνθήκες και με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, να στραφούν σε πιο φιλικά προς το περιβάλλον και διασυνδεδεμένα μέσα μεταφοράς και να προωθούν την εξοικονόμηση ενέργειας και την οικολογική καινοτομία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταργήσουν σταδιακά τις επιδοτήσεις περιβαλλοντικά επιβλαβών δραστηριοτήτων και να εξασφαλίσουν τη δίκαιη κατανομή του κόστους και των οφελών.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν κανονιστικά, μη κανονιστικά και φορολογικά μέσα, όπως παραδείγματος χάριν τα πρότυπα για την ενεργειακή απόδοση προϊόντων και κτιρίων για ολόκληρη την Ένωση, η σήμανση και οι «πράσινες δημόσιες συμβάσεις», προκειμένου να υπάρξουν κίνητρα για μια οικονομικά αποδοτική μετάβαση των προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης, να προωθηθεί η ανακύκλωση, να επιτευχθεί η μετάβαση προς την αποδοτικότητα της ενέργειας και των πόρων και μια ασφαλής και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και να διασφαλισθεί η πρόοδος στην κατεύθυνση των πιο βιώσιμων μεταφορών και της ασφαλούς και καθαρής παραγωγής ενέργειας, μεγιστοποιώντας παράλληλα τις ευρωπαϊκές συνέργειες στον τομέα αυτόν και λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή της βιώσιμης γεωργίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εργάζονται αποφασιστικά για έξυπνες, αναβαθμισμένες και πλήρως διασυνδεδεμένες υποδομές μεταφορών και ενέργειας, να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή 4, να εξασφαλίσουν αύξηση της παραγωγικότητας και συντονισμένη εφαρμογή των σχεδίων υποδομών και να στηρίζουν την ανάπτυξη ανοικτών, ανταγωνιστικών και ολοκληρωμένων αγορών δικτύων.

Πρωταρχικός στόχος της Ένωσης, με βάση τον οποίο τα κράτη μέλη θα καθορίσουν τους εθνικούς τους στόχους, είναι να μειωθούν έως το 2020 οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990· να αυξηθεί το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική μας ενεργειακή κατανάλωση σε 20 %· να επιδιωχθεί η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20 %· η Ένωση έχει δεσμευθεί να λάβει απόφαση να επιδιώξει μείωση 30 % έως το 2020 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, ως υπό όρους προσφορά σε μια παγκόσμια και συνολική συμφωνία για τη μετά το 2012 περίοδο, υπό την προϋπόθεση ότι και άλλες ανεπτυγμένες χώρες θα δεσμευθούν για ανάλογες μειώσεις εκπομπών και ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα συμβάλουν κατά τον προσηκόντα τρόπο, ανάλογα με τις ευθύνες και τις αντίστοιχες δυνατότητές τους.

Κατευθυντήρια γραμμή 6: Βελτίωση του περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές και εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη της βιομηχανικής βάσης με σκοπό να διασφαλισθεί η πλήρης λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία των αγορών για τους πολίτες, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις. Παράλληλα με την προστασία των καταναλωτών, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δημιουργήσουν προβλέψιμο πλαίσιο συνθηκών και να διασφαλίσουν την εύρυθμη λειτουργία, το άνοιγμα και την ανταγωνιστικότητα των αγορών αγαθών και υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι δράσεις αυτές θα πρέπει να αποσκοπούν στην εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς και του κανονιστικού συστήματος, ιδίως στον χρηματοπιστωτικό τομέα, καθώς και στην προώθηση ίσων όρων ανταγωνισμού για τις χρηματαγορές σε παγκόσμιο επίπεδο, στην αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της ενιαίας αγοράς και των κανόνων ανταγωνισμού και στην ανάπτυξη των απαραίτητων υλικών υποδομών, προσβλέποντας επίσης στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Η εξωτερική διάσταση της εσωτερικής αγοράς θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω με σκοπό την ενίσχυση του εμπορίου και των επενδύσεων. Στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, πρέπει να αποδίδεται η δέουσα προσοχή στην τήρηση της ενδεδειγμένης παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον εκσυγχρονίζοντας τη δημόσια διοίκηση, βελτιώνοντας την εταιρική διακυβέρνηση, αίροντας τα εναπομένοντα εμπόδια στην εσωτερική αγορά, καταργώντας τον περιττό διοικητικό φόρτο και αποφεύγοντας νέο περιττό φόρτο μέσω της χρήσης μέσων «έξυπνων» ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω ανάπτυξη διαλειτουργικών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καταργώντας τα φορολογικά εμπόδια, στηρίζοντας τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), βελτιώνοντας την πρόσβασή τους στην ενιαία αγορά σύμφωνα με την «Small Business Act for Europe» και την αρχή «Think Small First», εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα και την ολοκλήρωση των αγορών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, διευκολύνοντας την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, βελτιώνοντας τους όρους πρόσβασης στη διανοητική ιδιοκτησία και της προστασίας των δικαιωμάτων σε αυτήν, υποστηρίζοντας τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ και την προώθηση της επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας των γυναικών. Στις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να ενθαρρύνεται η καινοτομία, ιδίως των ΜΜΕ, και η στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία με αποδοτικότητα της ενέργειας και των πόρων (σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή 5), που παράλληλα θα τηρεί τις αρχές του ανοίγματος στις αγορές, της διαφάνειας και του ουσιαστικού ανταγωνισμού.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίξουν μια σύγχρονη, καινοτόμο, διαφοροποιημένη και ανταγωνιστική βιομηχανική βάση με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, που θα εξασφαλίζει αποδοτικότητα ενέργειας και πόρων, εν μέρει διευκολύνοντας κάθε απαραίτητη αναδιάρθρωση με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και με πλήρη τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης και άλλων σχετικών κανόνων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ιεραρχήσουν εκ νέου τους πόρους της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με τη βιομηχανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να συμβάλλουν στον ηγετικό ρόλο της Ένωσης και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς της σε μια παγκόσμια, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ενθαρρύνοντας ιδίως την εταιρική κοινωνική ευθύνη, εντοπίζοντας τα προβληματικά σημεία και προωθώντας την αλλαγή.
